

ननु नृभिर्देवाः सेव्या इति प्रसिद्धं तत्राह देवा इति स्वार्थाः स्वकार्यसाधनपराः साधवस्तु केवलं परानुग्रहपराः परमार्थतस्तु साधव एव देवा इति त एव सेव्या इत्यर्थः ॥ ३० ॥ तर्हि मृच्छिलादिमयाः किं देवादयो नैवेत्यत आह नहीति अम्मयानि तीर्थानि मृन्मयाः शिलामयाश्च देवान् भवन्तीति न अपि तु भवन्त्येव तथाऽपि साधूनां तेषां च महदंतरमित्याह तेषु नन्तीति ॥ ३१ ॥ किं चिच्चिकीर्षयन् प्रागादित्यदुक्तं तत्कार्यमादिशति स इति नः सुहृदां मध्ये भवान् श्रेष्ठः अतः पांडवानां श्रेयश्चिकीर्षया गजाव्हयं गच्छस्व गच्छेति यद्वा स्वेति पृथक् पदं हेस्व आत्मीयेत्यर्थः ॥ ३२ ॥ राज्ञा धृतराष्ट्रेण वसन्ते निव

भवद्विधामहाभागानिषेव्या अर्हसत्तमाः ॥ श्रेयस्कामैर्नृभिर्नित्यं देवाः स्वार्थानसाधवः ॥ ३० ॥ न ल्यम्मया नितीर्थानि न देवा मृच्छिलामयाः ॥ तेषु नन्त्युरुकालेन दर्शनादेव साधवः ॥ ३१ ॥ स भवान् सुहृदां वै नः श्रेया न् श्रेयश्चिकीर्षया ॥ जिज्ञासार्थं पांडवानां गच्छस्व त्वंगजाव्हयम् ॥ ३२ ॥ पितर्युपरते बालाः सह मात्रा सुदुःखिताः ॥ आनीताः स्वपुरं राज्ञा वसन्त इति शुश्रुम ॥ ३३ ॥ तेषु राजाऽविका पुत्रो भ्रातृपुत्रेषु दीनधीः ॥ समो न वर्त्तते नन्दुष्पुत्रवशागोऽधदृक् ॥ ३४ ॥ गच्छ जानीहितं हृत्तमधुना साध्वसाधुवा ॥ विज्ञायत द्विधा स्यामो यथाशं सुहृदां भवेत् ॥ ३५ ॥ इत्यकूरं समादिश्य भगवान् हरिरीश्वरः ॥ संकर्षणो ह्यवाभ्यां वै ततः स्वभवनं ययौ ॥ ३६ ॥ इ० भा० द० अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥ ॥ ७३ ॥ श्रीशुक उवाच स गत्वा हास्तिनपुरं पौरवेन्द्रयशोऽकितम् ॥ ददर्श तत्रां विकेयं सभीष्मं विदुरं पृथाम् ॥ १ ॥ सह पुत्रं च बाल्हीकं भारद्वाजं स गौतमम् ॥ कर्णं सुयोधनं द्रौणिं पांडवान् सुहृदो परान् ॥ २ ॥ यथा वदुः पसंगम्य बंधुभिर्गां दिनी सुतः ॥ संपृष्टैः सुहृद्वात्तां स्वयं चापृच्छ दव्ययम् ॥ ३ ॥ उवास कतिचिन्मासान् राज्ञो वृत्तं विवित्सया ॥ दुष्प्रजस्याल्पसारस्य खलु चंदानुवर्त्तिनः ॥ ४ ॥ संति शुश्रुम श्रुतवन्तो वयम् ॥ ३३ ॥ दुष्टा ये स्वपुत्रादुर्योधनादयस्तद्वशेन गच्छन्तीति तथा यतः अंधदृक् अंधने

त्रः धृतराष्ट्रः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ इ० भा० द० अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥ ॥ ७३ ॥ ऊनपंचाशत्तमे तु गत्वाऽकूरोगजाव्हयं राज्ञः स्वभ्रातृपुत्रेषु बुध्वा वैषम्यमागमत् १ पौरवेन्द्राणां यशोभिस्तत्कृतदेवब्राह्मणाय तनादिभिरंकितम् ॥ १ ॥ बाल्हीकपुत्रः सोमदत्तः भारद्वाजो द्रोणः गौतमः कृपः ॥ २ ॥ अव्ययं कुशलम् ॥ ३ ॥ दुष्प्रजस्य असत्पुत्रस्य अल्पसारस्य मंदधृतेः खलानां कर्णादीनां लुब्धमिच्छामनुवर्त्तितुं शीलमस्येति तथा तस्य ॥ ४ ॥